

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Magda Macháčková
Téma práce:	Předběžné opatření
Rozsah práce:	63 stran vlastního textu (163 602 znaků vč. mezer dle prohlášení autorky, tj. 90,89 normostran)
Datum odevzdání práce:	24. 06. 2024 (el. podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma lze považovat nikoliv za nové, je ale tématem stále aktuálním, neboť stejně jako jiné instituty upravené v občanském soudním řádu je předmětem častých odborných diskusí. Na tuto skutečnost reaguje nejen odborná literatura, ale i judikatura. Aktuálnost tématu je podpořena současnou debatou o reformě civilního soudního řízení, a to bez ohledu na její aktuální stav. Ač se diplomantka této problematice (coby zvláštní úpravě v ZŘS) ve své práci přímo nevěnuje, nelze přehlížet ani skutečnost, že problematika předběžných opatření se stává aktuální také vzhledem k diskutovanému institutu prozatímních opatření, uvažovaných pro řízení ve věcech péče soudu o nezletilé a projednávaných v současné době v rámci legislativního procesu.

Hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda je schopna jejich náležitě aplikace v samostatné tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování diplomantkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to nejen zvoleného institutu předběžného opatření, ale i rozsáhlé problematiky nalézacího řízení sporného, do jehož rámce musí být schopna zkoumaný institut zasadit. Přínosné zpracování tématu samozřejmě vyžaduje práci a ovládnutí relevantní judikatury. Z uvedeného rovněž vyplývají hlavní právně-hermeneutické metody, které by autorka měla ve své práci použít. Bude se jednat o standardní metody jako deskripce, analýza a syntéza a případně i komparace. Vzhledem k tomu, že se jedná o tradiční téma, kterému je v české procesualistice věnována průběžně pozornost, může diplomantka čerpat ze standardní palety literárních zdrojů i judikatury.

Hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si diplomantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do dvou kapitol, k čemuž je třeba přičíst úvod a závěr práce. Kapitoly se pak dále přehledně člení na menší celky. I na poměry diplomových prací nižší počet kapitol je dán tím, že do kapitoly druhé koncentruje diplomantka rozbor platné právní úpravy předběžného opatření v OSŘ. Proto je tato kapitola značně rozsáhlá (obsahuje celkem 11 podkapitol), tvořící těžiště celé práce. Druhá kapitola při tom pokrývá všechny významné dílčí otázky současné právní úpravy (procesní a materiální podmínky, návrh na nařízení předb. opatření, soudní poplatek, jistotu, řízení o předb. opatření, rozhodnutí, opravné prostředky, obsah, zánik a zrušení předb. opatření, jakož i náhradu škody a jiné újmy). Je samozřejmě otázkou (případně věcí subjektivního názoru), zda je takové členění nejvhodnější, resp. zda lze případně nalézt možné lepší členění, na stranu druhou – vzhledem k podrobnému dělení na menší celky – nelze zvolený postup hodnotit ani negativním způsobem.

Kromě těchto kapitol jsou zvláště vyčleněny úvod a závěr, seznam použitých zdrojů, a dále v českém a anglickém jazyce, název práce, abstrakt a klíčová slova.

Práce je vybudována na osvědčeném postupu od obecného k dílčímu, což platí také o rozsáhlé druhé kapitole a jejím vnitřním členění.

Hodnocení: Systematika práce i formální členění odpovídá zvolenému tématu i cíli, které si autorka vytyčila a zároveň je v souladu s požadavky, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

Cíl práce je uveden na s. 2, a to, zda je „*současná úprava předběžného opatření natolik kvalitní, aby navzdory požadavkům na rychlost rozhodování nadále poskytovala dostatečně efektivní ochranu navrhovateli za současného respektování práv ostatních zúčastněných osob? Práce si konkrétně klade za cíl analyzovat účel předběžného opatření a kriticky zhodnotit současnou právní úpravu nejen z hlediska naplňování tohoto účelu (tj. z hlediska efektivnosti ochrany, kterou úprava poskytuje navrhovateli), ale i z pohledu respektování práv a oprávněných zájmů ostatních účastníků a třetích osob.*“ Výše uvedená systematika je s to vést k naplnění tohoto cíle.

Celkově práci hodnotím jako kvalitní diplomovou práci, ve které autorka provedla analýzu současné právní úpravy předběžného opatření v české právní úpravě, a to s důrazem na práci s judikaturou (seznam použité judikatury vykazuje 52 použitých judikátů). Téma je zpracováno s velkou mírou podrobnosti (pokud jde o srovnání s požadavky kladenými na práce tohoto druhu). Autorka připojuje rovněž své vlastní názory a hodnocení (srov. např. s. 24, 34, 38, 39, 44, 48 atd.).

Předložená práce je čtivá, neobsahuje zásadní věcné chyby a dostatečně prokazuje teoretické znalosti autorky a její schopnost zpracovat dané téma do podoby uceleného právního výkladu.

Lze uzavřít, že práce celkově splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Uvedenému vyjádření odpovídá i navržený stupeň hodnocení.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Hodnocená práce splnila cíl , který si diplomantka v úvodu vytyčila. Pro její hodnocení vyslovené v závěru práce lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to nejen při studiu odborné literatury a relevantní judikatury, ale i při sepsání vlastního textu práce. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 1194 stran, představující 49 dokumentů obsahujících shody, čímž je generována celková podobnost (<i>overall similarity</i>) 34 %. Míra shody v dokumentu č. 1 dosahuje 17 %, v dokumentech č. 2 až 18 osciluje od 11 do 6 %, od dokumentu č. 19 pak 5 % a méně. Dokumenty č. 1 až 18 jsou vesměs diplomové či rigorózní práce. Jde o důsledek toho, že dané téma již bylo zpracováno v mnoha kvalifikačních pracích. Namátkou lze uvést srovnání pasáže z dokumentu č. 1 (závěrečná práce N. Holubkové). Holubková uvádí: „ <i>K odmítnutí návrhu dochází ze dvou důvodů. Prvním z nich je vada návrhu na nařízení předběžného opatření. Tedy případ, kdy je návrh neúplný (neobsahuje veškeré zákonem vyžadované náležitosti), nesrozumitelný (ani jazykovým výkladem z něj není možné zjistit, čeho se navrhovatel domáhá) či neurčitý (formulace vyžadovaných náležitostí není dostatečná k tomu, aby soud</i>

mohl návrh věcně projednat). Soud však návrh může odmítnout jen za předpokladu, že trpí tak závažným nedostatkem, že pro něj nelze pokračovat v řízení (§ 75a OSŘ). Druhý důvod se týká nesložení jistoty k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, jež by mohla vzniknout předběžným opatřením. Ten je dán, pokud jistota není složena vůbec, není složena ve stanovené (správné) výši, nebo není složena včas, a zároveň nejsou splněny podmínky pro osvobození od povinnosti jistotu složit (§ 75b odst. 2 a 3 OSŘ).“ Zdejší diplomantka uvádí: „Právní úprava stanoví dva důvody, pro které soud návrh odmítne. Prvým případem je vada samotného návrhu, tedy situace, kdy neobsahuje veškeré zákonem požadované náležitosti (obecné náležitosti podání dle ust. § 42 odst. 4 OSŘ a zvláštní náležitosti dle ust. § 75 odst. 2 OSŘ), je nesrozumitelný nebo neurčitý. Současně je však nutné, aby šlo o natolik závažné nedostatky, že pro ně není možné v řízení pokračovat. 140141 Druhým důvodem, pro který je třeba návrh odmítnout, je nesplnění povinnosti složit jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by mohla předběžným opatřením vzniknout. Jde o situace, kdy navrhovatel jistotu nesložil vůbec nebo ji složil opožděně či v nesprávné výši a současně nebyly dány důvody pro osvobození od této povinnosti. Návrh je rovněž odmítnut, pokud navrhovatel nesplnil výzvu ke složení doplatku jistoty dle § 75b OSŘ, tedy před nařízením předběžného opatření.“

Ač kontrola systému Theses.cz označuje tyto pasáže za shodné, nejsou shodné zcela. Obsahově se v nich sice pojednává o tomtéž, formulace a stylistika se však liší. To lze konstatovat také o dalších pasážích, které kontrola vyhodnotila jako shodné. Navíc se často jedná o citace zákonných ustanovení či profilující literatury, které z povahy věci musí být shodné. O tom, zda diplomantka Macháčková z práce Holubkové vycházela a nakolik se tak stalo, tak lze pouze spekulovat. Je možné, že tomu tak bylo, stejně tak je možné, že tomu tak nebylo, na to provedená kontrola nedává jednoznačnou odpověď – uvedená shoda (jakož i další případné shody) tak mohou i nemusí být náhodné, pro rozřešení této otázky nedává provedená kontrola jednoznačnou odpověď, rozhodně nikoliv v té míře jistoty (či alespoň pravděpodobnosti), aby bylo možno výsledek kontroly interpretovat jednoznačně k tíži diplomantky Macháčkové. V duchu zásady v pochybnostech ve prospěch příznivějšímu výkladu a při absenci jednoznačných indikátorů plagiátorství (např. převzetí určitých pasáží s hrubkami či specifickými, obtížně replikovatelnými chybami) – nakolik se lze takto podrobně zabývat každou posuzovanou prací v rámci časové dotace vyhrazené na její posouzení – tak zřejmě nelze výsledek kontroly na plagiátorství provedený systémem Theses.cz interpretovat pouze k tíži diplomantky Macháčkové.

Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 22 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (*overall similarity*) 29 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 24 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda méně než 1 %). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje

	<p>(dspace.cuni.cz – digitální repozitář UK), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Nicméně porovnání shod s tímto zdrojem (v němž je také pravděpodobně obsažena práce Holubkové, s níž jmenovitě pracuje kontrola provedená systémem Theses.cz, srov. výše, může napomoci k náležitému vyhodnocení obou uvedených kontrol. Pasáž, která je srovnávána výše v rámci kontroly Theses.cz, se nachází na s. 42 práce Macháčkové a na s. 68 práce Holubkové. Kontrola provedená systémem Turnitin ovšem na s. 42 práce Macháčkové shodu se zdrojem č. 1 vykazuje pouze v marginální míře (v rozsahu části věty „nesplnění povinnosti složit jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by ... předběžným opatřením ...“). Obě kontroly se tak v hodnocení podobnosti rozcházejí, což ostatně odpovídá i hodnocení obou pasáží provedeným školitelkou, které nelze dle jejího názoru uzavřít s jednoznačným výsledkem. Dále, shody, které vykazuje systém Turnitin, jsou indikovány zejména, pokud jde o citace zákonných ustanovení, judikatury a profilující literatury, včetně citací v pozn. pod čarou, které z povahy věci musí být shodné. Ani jedna z kontrol tedy nevede k jednoznačnému závěru o plagiaci. Naopak, jejich nejednoznačné výsledky pro tento závěr nemohou samy o sobě stačit. Lze tedy uzavřít, že je možné (přesně řečeno, nelze to vyloučit), že diplomantka se pracemi označenými především v systému Theses.cz inspirovala, resp. s nimi při sepisu práce pracovala či je alespoň měla k dispozici, nicméně jednoznačný závěr o případné plagiaci z provedených kontrol neplyne. Nanejvýš lze učinit obecnou poznámku, nakolik mohou studenti magisterského studia přicházet s novými poznatky, pokud zpracovávají téma, které již bylo opakovaně zpracováno ve značném množství předchozích prací, což v současnosti otevírá otázku po smyslu takto pojímaných diplomových prací, zaměřených na tzv. generická témata. Bez přímých důkazů o plagiaci však nelze tento jev přičítat k tíži konkrétnímu studentovi. Obdobně lze hodnotit dokumenty vykázané pod č. 2 až 18.</p> <p>Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit jednoznačný závěr, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>. Pro úplnost se dodává, že vzhledem k nejednoznačnému závěru plynoucímu z těchto kontrol nemůže být vyšší míra shody ani důvodem pro případné snížení navrhovaného hodnocení posuzované práce.</p>
Logická stavba práce	<p>Zvolená systematika práce je akceptovatelná (k zasazení obsahu práce pouze do dvou kapitol srov. již výše). Jednotlivé části na sebe tematicky navazují a jejich předmět patří do problematiky práce. Práce má vnitřní logickou strukturu (podrobněji k této problematice viz bod 3).</p>
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	<p>Součástí práce je seznam odborné literatury, z něhož je zřejmé, že diplomantka pracovala s přibližně necelou dvacítkou odborných publikací a odborných článků, na které v textu práce odkazuje formou poznámek pod čarou. Citace použitých pramenů jsou prováděny standardním způsobem. Počet zdrojů patří ve srovnání s podobnými pracemi spíše k nižším, je však vyvážen prací s judikaturou (srov. výše).</p> <p>Práce s literaturou je postačující s ohledem na požadavky kladené na práce tohoto druhu.</p>
Hloubka provedené analýzy	Diplomantka zpracovala zvolené téma dostatečně.

(ve vztahu k tématu)	Provedená analýza ve vztahu k zadanému tématu je na dostatečné úrovni. Ačkoli dané téma svádí k popisnosti, dokázala se s tímto faktem vhodně vypořádat, a to jednak zaměřením dílčích podkapitol, a posléze i vhodným výběrem judikatury, kterou dokázala dobře použít jako argumentační aparát. Lze uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně. Hloubku provedené analýzy považuji za přiměřenou zvolenému způsobu zpracování práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně převyšuje průměrnou normostranu. S ohledem na zvolené téma nejsou součástí práce žádné grafy ani tabulky. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je po stránce jazykové i stylistické na standardní úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1) Připomínky již výše v textu posudku.

2) V rámci obhajoby autorka uvede stručnou úvahu ohledně situace, kdy soud návrhu na vydání předběžného opatření zcela vyhoví. Jak hodnotí autorka skutečnost, že v tomto případě není nutno usnesení odůvodňovat (§ 169 odst. 1 OSŘ)?

3) V rámci obhajoby by autorka mohla vést rovněž stručnou úvahu nad tím, zda v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé jsou problémy spojené s úpravou poměrů nezletilého dítěte takového rázu, aby odůvodňovaly zavedení nového institutu prozatímních opatření, resp. zda současné problémy nelze řešit v rámci právní úpravy předběžných opatření?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, splňuje požadavky kladené na tento druh prací, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Předběžně navrhuji „výborně“, s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

V Praze dne 29. června 2024

doc. JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce